

3 עמ' 3

13.1.03

לבקשתך הרי דו"ח על עבודת המ"א של מר תדי כ"ץ. זוהי עבודה מוזרה ביותר.

1. מבנה: יש בה הקדמה ומבוא ארוכים וגמלונים שלא לצורך המורכבים מציטוטים ארוכים המשולבים בשיטת "המספריים והדבק" ואין להם כל משמעות לגבי ההמשך. אין בה לעומת זאת הקדמה מתודית על הסטוריה שבע"פ, בעיותיה ומכשלותיה, ודבר זה חיוני בעיקר בנושא המסתמך על עדויות הניתנות (לראשונה) לאחר כחצי מאה. כאן עליי להביע תמיהתי במיוחד על מנחה העבודה שלא גילה רגישות ו/או ערנות.
2. גוף העבודה (פרקים ד'-ה') מוגש באורח בלתי קריא ומסורבל ובעיקר לא הכרחי- כמעין אנתולוגיה של עדויות המובאות כמוט המילוא, "מודבקות" לעדויות שאחריהן ולפניהן. ברב המקרים (אך לא בכלם) באים דברי פרשנות ו/או הערות ביקורתיות לא-שיטתיות לאחר העדות. אין כלל דברי פרשנות אלה מצטרף למכלול ואין שקילה של עדות/עדויות כנגד אחרות אלא כבדרך אגב. קריטריונים כגון עדות ראייה/שמיעה, שמיעה בדרג א/ב וכו' מופעלים אף הם לעתים, אך לא שיטתית.
3. הפועל היוצא הוא שאין ניפוי עדויות ואין ניסיון שיטתי לשחזור אירועים (ברמת הסתברות זו או אחרת), לגבי אזור/ים בכפר או לגבי פרק זמן זה או אחר.
4. לא במבוא, ובעיקר לא בגוף העבודה, אין התייחסות לנושאי יסוד בחקר הזיכרון הקיבוצי: התפתחות המסורת שבע"פ, מקום זמן בו הועלתה בפרהסיה (אם בכלל), העברה בין-דורית וכו'.
5. עדויות עיתונאיות מסוף שנות התשעים נדונות באורח לא ביקורתי, בלי להתייחס לשאלה האם אינן "מוזמנות" בדרך כלשהי (ר' נספח מס' 1 למשל).
6. מסקנותיו של המחבר, יש לציין, מנוסחות בשפה לא כ"כ בהירה; מהו למשל "המאגר . . . היוצר, בסופו של דבר אצל כ"א מאתנו את תמונת הזיכרון הקולקטיבי הייחודית שלו" (עמ' 540) ?

-2 -

7. עם זאת דומני כי לטעונו על טיב הארועים שקרו בכפר לאחר הכניעה (ע' 541/542) יש על מה לסמוך. אלא שאין הוא מנמק שיטתית כיצד הגיע למסקנה זאת. באמרי, "יש על מה לסמוך" כוונתי לרושם שנוצר אצלי, הקורא, על סמך מיון וניפוי שעשיתי לעצמי, בלא שהמחבר יסייעני בנידון די הצורך.

בעבודה הושקע מאמץ איסופי ראוי לציון אולם: עבודת מחקר נבחנת בניתוח, וכאן יש כשלים למכביר. אולם בהתחשב בעובדה שלא זכה המחבר, כנראה, להדרכה מתאימה, הריני מציע לקבל ולאשר עבודתו, בציון טוב + (83).

בכבוד רב,